

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Markéta Svobodová

Název práce: Zánik smlouvy o likvidaci raket středního a kratšího doletu: analýza pozice Ruské federace

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

Jan Šír, IMS

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce si klade za cíl analyzovat faktory, jež stály za postojem Ruské federace ke zhroucení smlouvy INF v roce 2019. Soustřeďuje se přitom na faktory, jež Moskvu vedly k tomu, že smlouvu dlouhodobě porušovala, aniž by přitom vyvinula úsilí o zachování režimu inspekční systémů podléhajících smlouvě. Absenci vůle na straně Moskvy k záchraně smlouvy sleduje v rovině politické, v rovině bezpečnostně-strategické a v rovině technologické.

Samotný výklad je členěn do čtyř hlavních kapitol. Po stručném úvodu představuje první kapitola hlavní použité koncepty a pojmy. Druhá kapitola přibližuje genezi vzniku a nejdůležitější ustanovení samotné smlouvy. Kapitola tři rekapituluje klíčové mezníky, jež předcházely pádu smlouvy. Jádro práce – samotnou analýzu postoje Ruské federace ve vztahu k zachování resp. zániku smlouvy, sledovanou v identifikovaných třech oblastech – tvoří čtvrtá kapitola. Hlavní zjištění práce, včetně odpovědi na položenou otázku, podává stručný závěr.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Práce je případovou studií politiky Ruské federace ve vztahu k naplňování smlouvy.

Práce má jasně formulované cíle a výzkumnou otázku. Základní nastavení výzkumu se mi jeví opodstatněné a nosné. Vysoce oceňuji zejména zařazení zvláštní první kapitoly, jež představuje hlavní použité pojmy. Kapitola tak poskytuje základní konceptuální rámec a také vodítko pro následnou analýzu.

Práce se opírá o vytěžení nadprůměrného množství primárních zdrojů a akademické, převážně anglosaské literatury. Samotná literatura je, co jsem schopen posoudit, vcelku vhodně a adekvátně volena, byť ve vybraných pasážích (jako při přiblížení oficiálního ruského diskursu) by to asi ještě žádalo zapojit primární zdroje ruské provenience.

Práce je rovněž logicky a přehledně vystavěna, třebaže o jednotlivých proporcích by se dalo určitě diskutovat. Narážím na skutečnost, že samotné analýze ve smyslu naplňování vytyčených cílů práce se věnuje pouze kapitola 4. Kapitoly 2 a 3, jakkoli užitečné pro uvedení do tématu a jakkoli precizně zpracované, tak představují pro deklarovaný účel pouhou kontextuální omáčku. Každý z dotčených tematických okruhů by si přitom zasloužil samostatnou práci. Tím je dána i místy přílišná zkratkovitost. Pro příště dávám na zvážení téma ještě více zúžit.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Styl vyjadřování je suchý a věcný, bez nemotivovaných vycpávek a odboček. Odkazování na zdroje průběžné, pečlivé. Citační aparát v pořádku. Formální a jazyková úprava jsou v normě (překlepy a interpunkci neřeším).

Vadou na kráse jsou časté interference z cizích jazyků (výraz „authority“ má v češtině konotace, spojení „státní moc“ či „politické vedení“ proto považuji jako kontextové synonymum za vhodnější; stejně tak opakovaně např. „balistické rakety“ česky lépe „balistické střely“; „čísla ozbrojených sil/jednotek“ lépe „počty“; „dvojí použití“ lépe „dvojí určení“; „rozestavení“ lépe „rozvinutí/rozmístění“; „odejít od smlouvy“ lépe „odstoupit od smlouvy“, poté co byla nejprve řádným způsobem vypovězena; „zrcadlová reakce“ lépe „symetrická odpověď“, „bomber“

asi „bombardér“; „zachycovač“ nejspíš „přepadový stíhací letoun“ nebo některý z prvků protiraketové obrany (?); „Hnutí za jaderné zmražení“ pro *Nuclear Freeze Campaign* jsem v češtině také nikdy neslyšel). Terminologické záležitosti vzhledem k absenci české literatury doporučuji striktně konzultovat se standardizačními příručkami NATO.

U zápisu bibliografických položek v závěrečném seznamu literatury bych si dokázal představit, čistě v zájmu přehlednosti, že autorka nebude mísit tituly v latince s tituly v azbuce; jde o dva různé abecední systémy, kde jednotlivé znaky nejsou funkčně zaměnitelné, tak aby je šlo jednoduše srovnat v jedné řadě dle abecedy. Novinové zprávy se standardně řadí pod primární zdroje; netřeba pro tyto účely vyčleňovat samostatnou podkategorii spolu s „internetovými zdroji“.

Co do rozsahu práce odpovídá spíše závěrečné magisterské diplomové práci než práci bakalářské.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Viz výše.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

V práci dle mého názoru zcela správně ukazujete, že zhroucení smlouvy INF je průvodním jevem nastoupeného širšího procesu eroze stávajícího mezinárodního bezpečnostního uspořádání včetně institucí a norem v oblasti kontroly zbrojení a odzbrojení (z poslední doby např. smlouva CFE, Open Skies Treaty, Budapešťské memorandum resp. režim bezpečnostních záruk poskytovaných nejaderným zemím ve smyslu smlouvy NPT; krajně nejistý je i další osud končící rusko-americké smlouvy New START). Mohla byste přiblížit, jaký může mít putinské Rusko na tomto procesu zájem, nakolik tento proces zapadá do Ruskem realizované zahraničněpolitické strategie, popř. co ruský režim tímto svým chováním sleduje?

Přibližte možné důsledky a dopady zhroucení smlouvy INF na evropskou bezpečnost. V čem vidíte rizika spojená s takovým vývojem situace a v čem naopak (pokud tak) možné příležitosti?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (A-F):

Práce **vyhovuje** nárokům kladeným na bakalářské práce, **doporučuji** ji proto k obhajobě. Navrhované hodnocení: **výborně (A)**.

Datum: 10. června 2020

Podpis:

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.